

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
E-mail : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 07/05/2021
Αρ. πρωτ.: 508/101477

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΔ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της παράκτιας αλιείας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 5600/1-4-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας και όσον αφορά τα επιμέρους ερωτήματά σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Υλοποίηση δράσης (δ) του Μέτρου 3.1.9 «Προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων»

1) Αλιείες που εξαιρέθηκαν γιατί δεν είχαν σύστημα VMS:

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, μετά την τροποποίηση του άρθρου 33 του Καν(ΕΕ)508/2014, ενεργοποίησε τη δράση (δ) του Μέτρου 3.1.9 που αφορά στην προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης COVID-19, προβαίνοντας στην έκδοση των αναγκαιών Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων (ΚΥΑ) και Υπουργικών Αποφάσεων (ΥΑ) σε συνεργασία με την Γενική Δ/ση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και την Δ/ση Ελέγχου Αλιείας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στον καθορισμό της μεθοδολογίας υπολογισμού και χορήγησης των αποζημιώσεων. Η εν λόγω μεθοδολογία απεστάλη προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αποτέλεσε αντικείμενο τροποποίησης του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Παράλληλα με τα ανωτέρω εκδόθηκε η σχετική Πρόσκληση στο πλαίσιο της οποίας οι αλιείς υπέβαλαν τις αιτήσεις τους. Το ύψος της αποζημίωσης υπολογίστηκε βάσει των ημερών που το σκάφος δεν άσκησε την αλιευτική του δραστηριότητα στη θάλασσα από την 1^η Μαρτίου έως την 15^η Οκτωβρίου 2020. Οι ημέρες της αλιευτικής παύσης και πιο συγκεκριμένα η ακινησία των σκαφών πιστοποιείται από τα στοιχεία που καταγράφονται στη Δορυφορική Συσκευή Αυτόματου Εντοπισμού Σκάφους (VMS) και για το λόγο αυτό η χρήση της τίθεται ως βασικός όρος για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο Μέτρο 3.1.9. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του ΥΠΑΑΤ, στο σύνολο του αλιευτικού στόλου (13.965 σκάφη) 1.052 διαθέτουν VMS, δηλαδή ποσοστό 7,5%, εν των οποίων 264 είναι κάτω των 12 μέτρων.

Το ΥΠ.Α.Α.Τ. σκοπεύει, μέσα στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, κατόπιν διαβούλευσης με την αρμόδια Διεύθυνση της Ε.Ε. , να εκδώσει δεύτερη πρόσκληση για την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, με στόχο να διευρυνθεί ο αριθμός των ωφελουμένων, ώστε να συμπεριληφθούν στην πρόσκληση όσο το δυνατόν περισσότεροι δικαιούχοι.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι για τους αλιείς των οποίων τα σκάφη δεν φέρουν VMS, το ΥΠΑΑΤ προχώρησε στη χορήγηση ενίσχυση ήσσονος σημασίας (de minimis). Ειδικότερα: Με την αριθ. 94/165904/2020 (Β'2648) «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της Αλιείας στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 717/2014 της Επιτροπής (ΕΕ L190/45, 28.06.2014)», και επισπεύδουσα την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ, θεσπίστηκε καθεστώς για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στους παράκτιους αλιείς όλης της χώρας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 717/2014 με σκοπό την στήριξή τους κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020. Κριτήρια επιλεξιμότητας των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών, αποτέλεσαν, η ύπαρξη αλιευτικής άδειας σε ισχύ κατά το έτος 2020 και η δραστηριοποίησή τους στην παράκτια αλιεία. Το ποσό της ενίσχυσης χορηγήθηκε ανάλογα με το ολικό μήκος του σκάφους χωρίς να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη VMS, ημερολογίου αλιείας κ.α. με τήρηση των υποχρεώσεων σώρευσης de minimis κρατικής ενίσχυσης (μέγιστο ποσό για οποιαδήποτε τρία οικονομικά έτη 30.000 ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καν.717/2014). Στο πλαίσιο αυτής 11.113 αλιείς υπέβαλαν αιτήσεις (αντιστοιχούν σε 9.956 αλιευτικά σκάφη), για συνολικό ποσό ενίσχυσης ύψους 11.293.857,03 ευρώ, οι οποίες έχουν ελεγχθεί από την Γενική Διεύθυνση Αλιείας και έχει ολοκληρωθεί η πληρωμή τους με εξαίρεση ορισμένων για τις οποίες απαιτούνται διορθώσεις και για τις οποίες δεν έχουν υποβληθεί δικαιολογητικά.

Επισημαίνεται ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που οι Έλληνες αλιείς λαμβάνουν αποζημιώσεις de minimis, ενδεικτικό της ευαισθησίας με την οποία προσεγγίζει τον κλάδο της αλιείας η Κυβέρνηση και της απόλυτης προσήλωσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην έμπρακτη στήριξη των πληγέντων και των πληττόμενων κλάδων του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας.

2) Αλιείς που αποκλείστηκαν λόγω παραβάσεων:

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου 3.1.9, δράση (δ) «Προσωρινή παύση αλιευτικών δραστηριοτήτων ως συνέπεια της επιδημικής έκρηξης της COVID-19», οι ενισχύσεις παρέχονται σε Δικαιούχους, οι οποίοι συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως γ) του άρθρου 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 για το «Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας». Οι Δικαιούχοι συνυποβάλλουν ενυπόγραφη σχετική δήλωση, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου.

Η υπ' αριθ. 15 αιτιολογική σκέψη του παραπάνω κανονισμού, στην οποία περιέχεται η αιτιολόγηση του άρθρου 10, αναφέρει ότι «η επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) θα διακυβευόταν εάν η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ καταβαλλόταν στους επιχειρηματίες οι οποίοι εκ των προτέρων δεν θα συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις που σχετίζονται με το δημόσιο συμφέρον της διατήρησης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων. Κατά συνέπεια θα πρέπει να είναι αποδεκτές για χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ αιτήσεις που υποβάλλονται από επιχειρηματίες μόνο εφόσον μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα πριν από την υποβολή της αίτησης για ενίσχυση οι οικείοι επιχειρηματίες δεν έχουν διαπράξει σοβαρή παραβίαση, αξιόπιστη πράξη ή απάτη και δεν συμμετείχαν στη λειτουργία, τη διαχείριση ή την ιδιοκτησία αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών παράνομης, λαθραίας και άναρχης (ΠΛΑ) αλιείας της Ένωσης ή σκαφών με σημαία κρατών που χαρακτηρίζονται ως μη συνεργάσιμα τρίτα κράτη, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό».

Συγκεκριμένα, το άρθρο 10 αναφέρει:

«1. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από τους επιχειρηματίες δε γίνονται δεκτές για ενίσχυση από το ΕΤΘΑ για καθορισμένη χρονική περίοδο που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, εάν από την αρμόδια αρχή έχει διαπιστωθεί ότι οι οικείοι επιχειρηματίες:

α) έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου (1) ή του άρθρου 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009,

β) ...,

γ) έχουν διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των κανόνων της ΚΑΛΠ οι οποίες έχουν λάβει το χαρακτηρισμό αυτό σε άλλες νομοθετικές πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ή

δ) ...

2. Ο δικαιούχος μετά την υποβολή της αίτησης συνεχίζει να συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως δ) καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής της δράσης και για καθορισμένη περίοδο πέντε ετών μετά την τελευταία πληρωμή στον εν λόγω δικαιούχο.

3. ...

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δυνάμει του άρθρου 126 σχετικά με:

α) τον προσδιορισμό της χρονικής περιόδου που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου, η οποία είναι ανάλογη με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της σοβαρής παράβασης, του αδικήματος ή της απάτης και ισούται με ένα έτος τουλάχιστον,

β) τις σχετικές ημερομηνίες έναρξης ή λήξης της περιόδου που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους επιχειρηματίες που υποβάλλουν αίτηση στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ να παρέχουν στην αρχή διαχείρισης μια ενυπόγραφη δήλωση που να επιβεβαιώνει ότι πληρούν τα κριτήρια που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και δεν έχουν διαπράξει απάτη στο πλαίσιο του ΕΤΑ ή του ΕΤΘΑ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Τα κράτη μέλη εξακριβώνουν την ακρίβεια της δήλωσης πριν από την έγκριση της δράσης, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών σύμφωνα με το εθνικό μητρώο παραβάσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 93 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009, ή άλλα διαθέσιμα δεδομένα.

Με βάση το άρθρο 10 παρ. 4 του Καν. (ΕΕ) 508/2014, η Ε. Επιτροπή εξέδωσε τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/288 «... όσον αφορά τη χρονική περίοδο έναρξης και λήξης της, κατά την οποία θεωρούνται απαράδεκτες οι αιτήσεις».

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 3 παρ.1 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2015/288 (επίσημο κείμενο στην αγγλική) αναφέρεται: «Στις περιπτώσεις που μια αρμόδια αρχή κρίνει ότι κάποια επιχείρηση έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 ή βάσει του άρθρου 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009, οι αιτήσεις αυτής της επιχείρησης για ενίσχυση από το ΕΤΘΑ θεωρούνται απαράδεκτες επί μία περίοδο 12 μηνών».

Επίσης στο ίδιο άρθρο, παρ. 3 : «Η ημερομηνία έναρξης της περιόδου απαραδέκτου είναι η ημερομηνία της πρώτης επίσημης απόφασης της αρμόδιας αρχής η οποία κρίνει ότι διεπράχθη σοβαρή παράβαση κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 και του άρθρου 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009».

Συνεπώς, η ημερομηνία έναρξης της περιόδου απαραδέκτου είναι η ημερομηνία της πρώτης επίσημης Απόφασης της αρμόδιας αρχής η οποία κρίνει ότι διαπράχθηκε σοβαρή παράβαση και όχι η τελεσίδικη Απόφαση αυτής.

Β. Αποζημίωση για τις ζημιές που προκαλούνται στα αλιεύματα από τα θηλαστικά και τα πτηνά που προστατεύονται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ

Όσον αφορά την αποζημίωση των ζημιών που προκαλούνται στα αλιεύματα από τα θηλαστικά και τα πτηνά που προστατεύονται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ σημειώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) παρέχει τέτοια δυνατότητα αποζημίωσης. Προκειμένου να ενεργοποιηθεί η σχετική δράση, θα πρέπει να εκτιμηθεί το ύψος της αποζημίωσης που θα δοθεί σε κάθε δικαιούχο, το οποίο συναρτάται από την αποτύπωση της ζημίας που προκαλείται στα αλιεύματα από τα προστατευόμενα είδη (δηλ. ποια ποσότητα τροφής τους αντιστοιχεί σε εν δυνάμει αλιεύματα αλιέων), καθώς και από την εκτίμηση /κατανομή της εν λόγω ζημίας αναλόγως του είδους αλιεύματος, της γεωγραφικής κατανομής του, του είδους εργαλείου & σκάφους που αλιεύεται κλπ. Τα ανωτέρω αποτελούν αντικείμενο εκπόνησης έρευνας μεγάλης έκτασης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την ενεργοποίηση της σχετικής δράσης, στο πλαίσιο πάντα της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που υπάρχουν, για την υλοποίηση της οποίας η χώρα μας οφείλει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική, όσον αφορά στην τεκμηρίωσή της.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Οικονομικών (ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο